

't Skieppesturtsje

Doarpskrante fan Tsjerkwert e.o.

48e jiergong - nûmer 1, maart 2025

Redaksje 't Skieppesturtsje

Skriuwadres: Mireille Galema
Dyksicht 2
8765 LX Tsjerkwert
☎ 0634342558
e-mail : itskieppesturtsje@gmail.com

Hans ten Boer
Jousterperweg 6
0640167889

Riemkje Swart
Sylroede 5
0620768218

Fokko Rollema
Singel 8a
0515-579051

Jan Witteveen
Waltawei 33
0616302869

Stinsilwurk : Keetman druk+print, *partner fan Pastiel & Empatec*, Snits

Foto omslach : Jaap Visser

De folsleine sturt yn kleur lêze? Sjoch op www.tsjerkwert.nl

A. BAKKER
Tuinaanleg en Bestrating

ontwerp ■ onderhoud ■ vlonders ■ walbeschoeiing

Sylroede 2
8765 LV Tjerkwerd

Tel: 06 5200 7210
www.bakkertuinanleg.nl

Ynhâldsopjefte

Kolofon	
Ynhâldsopjefte	1
Fan de redaksje	
Frijwillige bydragen.....	2
Gerben D. Wijnja bekroond met Skieppesturt 2024: “Een eer en een waardering”	3
Nieuws en verhalen van groep 4, 5 en 6	5
Ferslach fan de 60+ Soos.....	8
Nijs fan Eensgezindheid	11
Marc de Boer bouwt in Portugal aan mooie toekomst	12
Nieuws van de IJsclub	17
Fietsdiner	18
Foto impressie Marc de Boer in Portugal	19
Foto impressie Skieppesturt 2024	20
Foto impressie Playbackshow	21
Foto impressie Thialf.....	22
Nieuws van de KNV EHBO afdeling Tjerkwerd.....	23
Nieuws van It Waltahûs	24
Nieuws van de Oranjevereniging.....	27
Werkgroep Natuur	29
Waarm Tsjerkwert	31
Doarpsbelang Tsjerkwert e.o.....	32
Oekraïners nemen dankbaar afscheid van Tjerkwerd	33
Even voorstellen Waltaweg 13	34
Fotowedstrijd voor jong en oud in Tjerkwerd	35
Kleurplaat.....	36
Famyljeberjochten	37
Koken met Riemkje	38
Snypsnaren.....	39

Fan de redaksje

Beste lezer,

Hier de eerste Skiepesturt van 2025 met op de voorkant de Skiepesturt-winnaar Gerben D. Wijnja. We kijken terug op een mooie samenwerking met Gerben.

Gelukkig hoeven we nooit over aangeleverde stukken in te zitten. Deze komen elke keer ruim voldoende binnen. Fijn dat deze en gene dit elke keer weer aanlevert. We mogen blij zijn dat dit allemaal kan. Lokaal nieuws is en blijft belangrijk! We wensen jullie veel leesplezier!

Namens de redactie,

Fokko Rollema

Frijwillige bydragen

*'t Skiepepesturtsje is de doarpskrante fan Tsjerkwert en omkriten.
Dizze krante wurdt hûs oan hûs besoarge troch de redaksje.
De krante kin bestean troch frijwillige bijdragen fan de lêzers.
Jo bydrage is fan herte wolkom!*

VRIJWILLIGE BIJDRAGEN ZIJN ONTVANGEN VAN;

F.Vinke eo A.K. Scheper; B.R. Bakker; J.S. Reitsma eo; SB Bouma en B Zijlstra; D.B. Walsma en I. Walsma; I. en J.H. Schukken; B. Algra en M. Huitema; W.M. en J. de Jong; A. de Haan; E. Huisman-Stellingwerf; A.C. Speerstra-Vrieswijk; J. Gaastra-Holtrop en S. Gaastra; P.J. Zijsling en N. den Hollander; G. en G. Dijkstra; W. de Jong; R. Steur en G. Postma; U.S. en H. Haarsma; W.A Kramer en N.M. Mch; J.P. en T.A Zijsling; S. Breeuwsmā; S. Gietema CJ; D. Bruinsma en Melkveehouderij Buma.

Namens de redactie, heel hartelijk bedankt voor uw bijdrage!

Bijdragen kunnen overgemaakt worden met vermelding "Bijdrage it Skiepepesturtsje" en het jaar waar het betrekking op heeft. Bankrelatie ABN/AMRO bank Bolsward. Rekening; **NL34 ABNA 084 7668 398** tnv **R. Swart**.

Gerben D. Wijnja bekroond met Skieppesturt 2024: “Een eer en een waardering”

Zaterdagavond 4 januari, tijdens het bruisende nieuwjaarsbal in het Waltahûs, werd Gerben D. Wijnja geëerd met de Skieppesturt 2024. Deze prestigieuze prijs, een symbool van inzet en verbondenheid in de gemeenschap van Tsjerkwert, werd hem toegekend als erkenning voor zijn 33 jaar lange betrokkenheid bij de dorpskrant *it Skieppesturtsje*.

Gerben's bijdrage aan het dorpsleven is van onschatbare waarde geweest. Met een scherp oog voor detail en een warm hart voor de gemeenschap heeft hij ontelbare verhalen opgetekend, variërend van grote gebeurtenissen tot intieme, persoonlijke momenten. Als schrijver én fotograaf wist hij Tsjerkwert telkens opnieuw te inspireren. Zijn prachtige foto's, die zelfs internationale erkenning kregen, tonende schoonheid en ziel van het dorp in al haar facetten. Daarnaast speelde Gerben een onmisbare rol als molenaar van de Beabuorstermole en bij de jaarlijkse herdenkingen op 4 en 5 mei, die ervoor zorgen dat belangrijke herinneringen levend blijven. Opdat wij niet vergeten.

Gerben en zijn vrouw Iefke wonen al meer dan drie decennia in Tsjerkwert. Vanaf het eerste moment dat ze neerstreken in het dorp, voelden ze zich welkom, een gevoel dat in de loop der jaren alleen maar groeide. Gerbensprak zijn dankbaarheid uit:

“Mensen stonden altijd open voor een gesprek, en ik ben iedereen dankbaar voor hun gastvrijheid.”

Ook werd stilgestaan bij de persoonlijke kant van het leven. Samen met Iefke schreef hij het boek *Leven met een hersentumor*, over het verlies van hun zoon Jelmer. Het schrijfproces hielp hen om het verdriet een plek te geven. Het is dan ook de combinatie van persoonlijke betrokkenheid en journalistiek talent dat Gerben tot een unieke kracht binnen de gemeenschap maakt.

Hoewel de uitreiking een hoogtepunt was, markeerde de avond ook een afscheid. Gerben heeft besloten zijn rol als redactielid neer te leggen. “Het moest een keer ophouden,” zei hij nuchter. “Je wordt ouder, en er is nog zoveel te doen. Op dit moment werk ik aan drie boeken.” Met de komst van nieuw redactielid Hans vond Gerben het een geschikt moment om het stokje over te

dragen. Hij sprak zijn vertrouwen uit in zijn opvolger: "Hans komt in een warm gezelschap terecht." Toch hoopt de redactie dat Gerben betrokken blijft. Met een glimlach gaf hij aan dat de stukjes over de 60+ Soos zeker van zijn hand zullen blijven komen.

Na afloop vertelde Gerben hoe het voelde om de prijs te ontvangen. "Het voelt vertrouwd en als een waardering," zei hij. Hoewel hij vermoedde dat hij de prijs zou krijgen, waardeerde hij de subtiele manier waarop hij bij de avond betrokken werd. "Ik weet hoe de hazen lopen, en als jullie via Iefke waren gegaan, had ik het meteen doorgehad."

Voor Gerben was het de derde keer dat hij een Skieppesturt in ontvangst mocht nemen. Eerder kreeg hij de prijs met de commissie Kunstrijk Tjerkwerd en, samen met alle dorpsbewoners, een aanmoedigingssturt tijdens de coronaperiode. Toch voelt deze persoonlijke erkenning, na zoveel jaren van betrokkenheid, als een kroon op zijn werk.

OUDERKERKEN

AANNEMINGS- & TIMMERBEDRIJF

Voor al uw bouwwerkzaamheden

- **Verbouw**
- **Onderhoud**
- **Renovatie**
- **Nieuwbouw**

Waltaweg 35
8765 LN Tjerkwerd
Telefoon: 0515-579224
Mobiel: 06-14279868
E-mail: info@ouderkerken-vof.nl

www.ouderkerken-vof.nl

winter

We moesten om 10 uur verzamelen bij de Reinbôge. Toen gingen we naar het Thialf. In het Thialf schaatste ik heel hard toen viel ik heel hard op mijn knie. Anniek en ik hadden een zeehond, Anniek duwde mij, ik leunde een beetje naar voren en de zeehond stond bijna rechtop. We gingen ook nog even op de grote baan. Pakke Doede was jarig.

We speelden met de little pet shop en de schleich. We gingen daar patat eten. En Jesse vond een klein fiets ding. En Anniek wilde naar boven want dat fiets ding stond boven in het groot. We zagen cadeautjes van Jesse en Hidde ze lagen er al 5 jaar in de kast.

Groetjes Rianne.

schaatsen in het thialf

Ik ging 19 januari naar het Thialf.

met mem en Tieme en Jelte

Ik ben zes keer gevallen, ik heb nu wel spierpijn.

Ik heb heel veel met mijn beste vriendin geschaatst.

En daarna zijn we nog naar de Lidl geweest.

We hebben heel lekkere broodjes gehaald

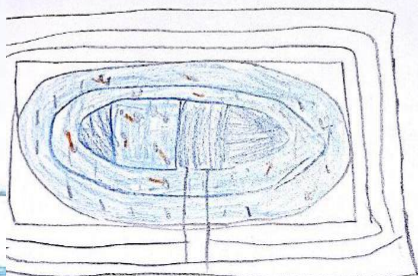
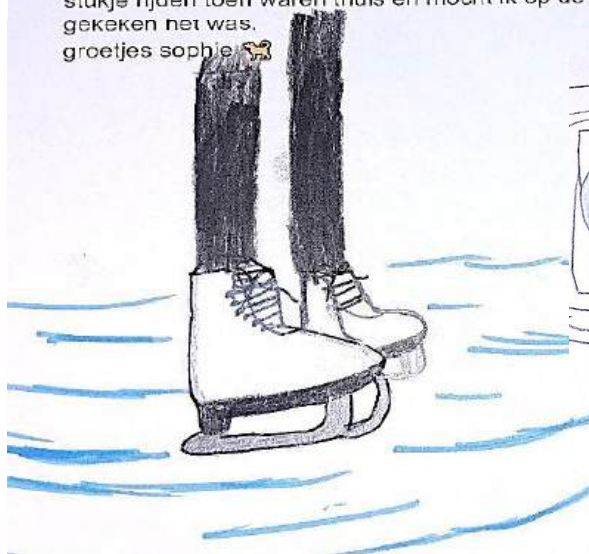
en een smoothie gehaald.

groetjes sanne

schaatsen in thialf

ik ging op 19 januari in de auto van Ekarina toen waren we bij school gekomen en daar verzamelen we en toen iedereen er was gingen we weg. en toen waren we er en toen gingen we met zijn allen naar binnen. Ik was de eerste die volgens mij op de ijsbaan was en mijn moeder ging met mijn zusje en helm en schaatsen. Toen had ik mijn schaatsen aan en toen deed ik mijn helm en de wanten aan toen pakte ik een zeehond om te proberen ze waren van plastic ik heb een paar rondjes met een vriendin geschaatst en. wat later kregen we chocolademelk gekregen en ontbijtkoek en toen was het tijd om naar de McDonalds en ik had happy meal gehad en daar in zat patat met kipnuggets het was lekker toen gingen we naar huis het was een klein stukje rijden toen waren thuis en mocht ik op de tv kijken naar de Floor. gekeken het was.
groetjes sophie

de winter

We gingen schaatsen in Thialf. Jeffrey ging Idser drukken op de neppe zeehond, en Idser ging vallen. We hadden 10 rondjes achter elkaar. We kregen ook warme chocolademelk, koffie, limonade, stroopwafels en ontbijtkoek. Heerenveen had 2-0 verloren tegen Ajax. en ik had ook veel Minecraft gespeeld met Jeffrey. Er lag jammer genoeg geen sneeuw, maar ijs lag er wel. We konden daar niet op schaatsen.

Groetjes Jeffrey en Idser

De legende van het ijs monster

Lang geleden at het ijsmonster alle ijs op van de ijsbaan in Tjerkwerd. Toen vielen alle mensen in het water, toen waren ze verzopen. De ambulance, de politie en de brandweer kwamen snel om de mensen te redden. En toen was het ijsmonster opgepakt door de politie. In de sterkste gevangenis werd hij opgesloten. En toen ontsnapte het ijsmonster. En toen ging hij lekker rustig vissen.

EINDE

Jorrit, Bram en Jimte

Lapland

In lapland is het noorderlicht gauw te zien als er een zonnestorm is. Dat komt het meest s'avonds of s' nachts voor. Het kan wel -20.c vriezen. Als de wekker gaat weet ik "we gaan schaatsen!"

We gaan ook met de hondenslee en als de grootste husky huult gaan we opeens snel vooruit, dat is lachen maar ook wel een beetje schrikken. Het is glibberig en een husky begint te wankelen, maar nog voor er een gids erbij was verloor de husky zijn evenwicht en als domino steentjes vallen de husky's op de sneeuw. gelukkig kan de gids de slee stoppen en hadden de huskys geen pijn en konden we door. Voor de rest was het een hele leuke vakantie.

Ferslach fan de 60+ Soos

Alle kearen wer kin de 60+Soos rekkenje op bysûndere minsken dy't yn it Waltahûs komme om harren persoanlike ferhalen mei ús te dielen.

It Oranjehûs

Sa sette de Soos op 16 oktober ferline jier útein mei in sprekker fan formaat. It bestjoer hie âld-boargemeaster Bearn Bilker frege om ris te fertellen oer de

skiednis fan ús Oranjehûs. Bilker is in grut kenner fan de Oranjes: hy is foarsitter fan de *Stichting Nassau Friesland*. It Huis Oranje-Nassau is in tak fan it Huis Nassau, in âld, út Midden-Dútslân ôfkomstich adel-geslacht. It hat in sintrale rol spile yn de polityk en oerheid fan Nederlân en koarte tiid ek yn oare parten fan Europa. Fol fjoer fertelde er oer de ûntjouwing fan ús keningshûs dat der wolris faai foar stien hat, mar altyd wer wist te oerlibjen. Bilker ferfeelde ús net in tel mei syn entûsjaste ferteltrant! Nei ôfrin wie Bilker ek noch lang net útsjoen yn Tsjerkwert. Mei niget makke er in kuier troch it doarp, makke ris in praatsje en kaam sa ek op 'e tekst mei Doede Wyngaarden, dy't him in rûnlieding joech troch de tsjerke. Dêr stie de âld-boargemaster en Oranjesaakkundige foar it earst yn syn libben each yn each mei it ferneamde grêfmonumint dat ek nochris in Oranje-eftergrûn hat. Om koart te kriemen, dizze middei wie foar elkenien in eachiepener.

Karaoke en bingo met Klaas Boersma

Op 13 november kwam Klaas Boersma ons verblijden met zijn komst. Op het programma stonden karaoke en bingo. Liedjes uit de oude (muziek-)doos

passeerden de revue en men kon enthousiast meezingen, o.a. met Wim Zonneveld zijn aansprekende lied over het dorp. Tussendoor was er bingo waarbij mooie prijsjes waren te winnen. Voor sommigen was dit spel nieuw, maar Klaas loodste ons soepel en met humor door de getallen heen. In de tweede ronde bouwde hij een moeilijkheidsgraad in. Op het scherm passeerden oude beelden van Tjerkwerd en de herkenningen van oud-Skieppesturten zorgde af en toe voor het breken van de concentratie. Klaas ging echter door met nummeren, zodat oplettendheid geboden was. Al met al was het een heel gezellige middag, die voor herhaling vatbaar is.

Krystsfear yn it Waltahûs

Stadichoan gie it ek op nei de Krystdagen en dat betsjutte foar de Soos op 18 desimber in noflikke gearsit, folslein yn krystsfear. It Waltahûs wie moai fersierd, de krystbeam wie oan en nei in kopke sûkelademolke of

koffie/thee mei in krystkrâns derby en in koart ferhaal fan Hinke Twijnstra, wie it tiid om sels ek wat de meitsjen. Dêr wie ek al wat op rekkene, mar dat it sá goed slagje soe, hie mannichien net ferwachte. De organisaasje hie alles perfekt klearstean, sadat men nei in koarte taljochting fan bestjoerslid Iefke Wijnja daliks oan 'e slach koe. De kar út materialen wie grut, sadat elkenien genôch fersiersels fûn om in pracht fan in kryststikje te meitsjen. De grutskens striele derôf doe't der in groepsfoto makke waard, mei de kreas opmakke krystbakjes fansels. Doe wie it tiid foar in krystferhaal by de krystbeam. Gerben Wijnja fertelde út eigen wurk in krystferhaal '*út beppe' fodkoer*'. It spile him ôf yn it âlde Boalsert fan om en de by 1900 as in soarte fan Kruimeltje-ferhaal yn in sfearfolle wintersetting. De earmoede wie grut, it Weeshûs oan de Tsjerkestrjitte wie in needsaaklik thús foar weesbern en dan wiene der noch skoaiernes dy't der opút stjoerd waarden

om by te dragen oan de ynkomsten foar de húshâlding. Doch der drankmisbrûk by en it soarget foar spannende ferwikkelings, mar oan 'e ein fan it ferhaal kaam it fansels hielendal goed. Doe wie it tiid om oan te skowen oan de kofjetafel. Dat wie goed fersoarge en smakke bêst. Dêrnei waard der ûnder lieding fan Hinke Brandsma noch in tapaslik krystliet songen en doe sette it folk kreas op 'e tiid dy jûns wer op hûs oan mei in selsmakke kryststikje.

Schrijfster Anita Terpstra vertelt over haar boek *'Het huis vol'*

In het nieuwe jaar kwam schrijfster Anita Terpstra op 29 januari vertellen, twee weken later dan aanvankelijk gepland i.v.m. een overlijden in het dorp. Er waren wat opstartproblemen met de beamer, maar Anita liet zich daardoor niet van de wijs brengen. Ze is bekend

van onder meer het boek *'Het huis vol'*

waarin ze de lezer een kijkje gunt in twee naoorlogse grote gezinnen uit Friesland met zeven en veertien kinderen. Daar vertelde ze die woensdag ook over. Het werd een verhaal met een groot gevoel van herkenning. Zo van: *"Oh ja, wistst noch wol..."* Inmiddels heeft ze opnieuw een boek geschreven, getiteld *'Al mijn moeders'*. Dat is een buitengewoon verhaal over

veenarbeiders en armoede in Friesland. Behalve dat haar opa en oma in Harkema geboren en begraven zijn, wist ze vrijwel niets van de geschiedenis van dit Friese dorp, totdat een vriendin haar een artikel doorstuurde met de vraag: *'Hier komt jouw familie toch vandaan?'* Het was de basis voor het schrijven van dit eveneens weer boeiende boek. Er wacht de 60+Soos nog enkele bijzondere bijeenkomsten waar met belangstelling naar wordt uitgekeken.

Gerben D. Wijnga

Bent u 60+er en lijkt het u leuk om ook eens zo'n interessante middag mee te maken, kom dan vrijblijvend een keertje langs. Voor de kosten hoeft u het niet te laten: € 5,- p.p. per keer incl. koffie/thee met wat lekkers erbij. De komende bijeenkomsten zijn op woensdagmiddag van 14 uur tot 16 uur. **12 maart:** spelmiddag, verzorgd door leerlingen van het Marne College. **9 april:** Klaas Ybema vertelt over: *'Wat een weer, kroniek van het weer in Friesland'*. Ter afsluiting van het 60+Soos-jaar 2024-2025 komt er nog een reisje. Nadere mededelingen over de datum en bestemming volgen z.s.m.

Eensgezindheid heeft 2024 afgesloten met een optreden in de Petruskerk tijdens de Skuorreferkeap op 29 november en eind december met de gebruikelijke kerstklanken op kerstavond en kerstmorgen.

Het nieuwe jaar 2025 is een belangrijk jaar voor ons. Op 15 maart gaan we naar het bondsconcours in Drachten. Dit is een verplichte activiteit eens in de 5 jaar. Dit jaar pakken we het gedegen aan met elke week sectie repetities, een studieweekend afgelopen 1 en 2 maart in Idskenhuizen, een try-out afgelopen 9 maart in Nijland en nog een aantal extra repetities. We spelen de werken Rots waar op wij bouwen, Pierius Magnus (Grutte Pier) en Fuzje. We hopen een mooi resultaat te halen dit jaar in Drachten.

Studieweekend in Idskenhuizen

Na het concours is het tijd voor de jaarvergadering, die door alle drukte dit jaar iets later is gepland. Muzikaal ondersteunen we natuurlijk weer koningsdagen dodenherdenking. Voor de zomervakantie hebben we nog een campingconcert ingepland op 5 en 6 juli met de korpsen van Koudum, Wyckel en Dokkum.

Jeugdkorps Nij Kabaal blaast intussen ook vrolijk verder. De jongelui van Tjerkwerd, Blauwhuis en Parrega oefenen afwisselend in de drie dorpen. Onder leiding van Jeanette hebben ze afgelopen periode hun kwaliteiten onder andere getoond bij het jeugdkorpsenfestival van Femuza op 8 februari in Nijland. Het kennismakingsproject Blazing op de Reinboge is dit jaar wederom gehouden. Op 11 februari was de afsluiting. Onder leiding van Andries Kramer proberen we kinderen enthousiast te maken voor de fanfare muziek.

We wensen jullie een fijn en muzikaal jaar. Tot horens.

“In doarp mei in korps hat krekt dat, wat in doarp sûnder korps net hat!”

Folgje ús op Facebook, Instagram of www.fanfare-eensgezindheid.nl

Marc de Boer bouwt in Portugal aan mooie toekomst

Door Jelle Feenstra

De film ‘Vogels kun je niet melken’ schetst de zoektocht van de Friese melkveehouder Bote de Boer naar balans tussen economisch gezond boeren en zijn passie voor weidevogels. Oudste zoon Marc (28) wachtte het antwoord niet af en kocht in 2022 een melkveebedrijf in Zuid-Portugal. Daar melkt hij 320 koeien en vond hij tevens liefdesgeluk.

Ja hoor, daar in de verte rijdt hij, de hoofdrolspeler van de film, de man in de rode overall. Ter voorbereiding van de driedaagse Melk van het Noorden-studiereis naar Zuid-Portugal, hebben we in de namiddag van maandag 21 oktober 2024 afgesproken met Marc de Boer. De jonge Friese boer kocht in december 2022 een melkveebedrijf in Fronteira, dat hemelsbreed op 2 uur reizen ten oosten van Lissabon ligt, slechts 30 kilometer verwijderd van de Spaanse grens. Terwijl hij ons rondleidt over het bedrijf, is zijn vader, Bote de Boer, druk in de weer met het inzaaien van gras. ‘Hij zou drie weken blijven, maar dat zijn er inmiddels zes. We willen er zeker van zijn dat alle gras goed in de grond zit voor de regen komt.’

Te heet voor grasgroei

In grote delen van Zuid-Portugal is het tussen eind mei en september te heet voor grasgroei. Zelfs met beregening lukt dat niet. De onbarmhartige zon brandt het gras volledig dood en dus moet er elk jaar opnieuw worden ingezaaid. Deze klus staat gepland tussen half september en eind oktober. ‘Je moet er dan wel zeker van zijn dat er voldoende regen komt, anders kun je nog een keer’, vertelt Marc. Zijn bedrijf ligt in de Alentejo, de meest dunbevolkte regio van Portugal. Het gebied is qua omvang vergelijkbaar met Nederland. Rond het bedrijf ligt 90 hectare grond, hierop wordt gras verbouwd. De eerste oogst is in januari. De tweede snede wordt zestot acht weken later geoogst. In mei wordt het laatste gras geoogst. ‘Dit jaar oogstten we twee prima eerste kuilsneden en maakten we van de derde snede duizend pakken hooi. Per seizoen oogsten we zo’n 8 ton aan droge stof’, vertelt Marc. Even verderop staat een beregeningsinstallatie, een joekel. ‘Hij staat er wel, maar we gebruiken hem niet. Misschien in de toekomst, als we de mais zelf gaan verbouwen. Nu kopen we die nog aan.’

Z'n draai volledig gevonden

Twee jaar nu zit hij in Portugal, Marc de Boer. En hij heeft z'n draai volledig gevonden. Het bedrijf met 320 melkkoeien loopt en de melkprijs is met 48 cent voor Portugese begrippen uitzonderlijk goed. Er komt geld binnen, bevestigt Marc. 'Maar er gaat ook geld uit. Ik heb een lening bij de bank met 2,9% rente. Daar komt de euribor nog overheen en dan ben je maandelijks toch zo'n 7% aan rente kwijt, dat is best pittig.' Verder moet er jaarlijks graszaad komen en kost de mais rond de € 90 per ton. 'Aan voerkosten ben ik in totaal zo'n 25 cent per liter kwijt. Al met al mag ik niet klagen, als ik kijk hoe het er met de mestproblematiek in Nederland aan toe gaat.' 320 melkkoeien en 200 stuks jongvee op 90 hectare, daar komen we in Nederland zelfs mét derogatie niet mee uit, leggen we hem voor. Terwijl Portugal toch ook gewoon een EU-land is. Marc glimlacht. 'Hier dus wel, de controles zijn minder streng. En er is zoveel grond in de omgeving dat je het op papier altijd wel goed rond kunt maken.' Eenmaal binnen wordt het beeld dat Marc z'n draai in Portugal heeft gevonden dubbel en dwars bevestigd. In de woonkamer van het grote huis tegenover het melkveebedrijf worden we niet alleen hartelijk begroet door drie enthousiaste honden, maar ook door z'n Portugese vriendin Ana Cláudia Gameiro. Ze kwam als schoonmaakster naar de boerderij, maar is nu de vrouw des huizes. Cupido schoot raak en Marc glundert van trots, als hij vertelt over zijn Ana. Ze doet inmiddels de hele administratie van het bedrijf en de twee zijn duidelijk erg blij met elkaar.

'Foar de kofje net eamelje'

In de keuken hangt een tegeltje met de Friese tekst: 'Foar de kofje net eamelje'. Het brengt ons op de vraag waarom hij vanuit het Friese emigreerde naar Zuid-Portugal. Marc vertelt dat hij enthousiast werd om in Portugal te gaan boeren toen hij mee ging draaien op het melkveebedrijf van Jan en Hinke Schuurmans, die aan de westkust van Portugal boeren en daar inmiddels drie melkveebedrijven hebben. Het zijn vrienden van z'n vader. In 2018 liep Marc daar stage en nadien kwam hij er elke zomer terug. Nu en dan kwamen er wel bedrijven te koop en zo rijpte het idee voor een toekomst in Portugal. Ook thuis in Tjerkwerd lagen er mogelijkheden om samen met mijn broer Jan Jochum het bedrijf te gaan doen en uit te bouwen. 'Maar ik wilde eigenlijk het liefst de wereld in, een nieuwe uitdaging aangaan', vertelt hij. Zo kwam het dat ze in december 2022 het melkveebedrijf kochten van de familie Van der Linde in Fronteira.

Via het Van Hall in Leeuwarden liep hij eerder stages in Oost-Duitsland en Canada. Dat laatste land trok hem ook wel. 'Maar dan ben je echt ver van familie en vrienden vandaan. Hier in Portugal komen er toch regelmatig even wat vrienden of familie langs en ik hou ook erg van het sociale aspect van het leven.' Het leven is goed in Portugal, vindt hij. 'Mensen nemende tijd voor het leven, met weinig overhaasting en lekker en uitgebreid eten en drinken.' Ook de vriendelijkheid en gastvrijheid van de Portugese bevolking spreekt hem erg aan.

Nette stal met zand in boxen

We lopen naar buiten naar de stal, die vijftien jaar geleden werd gebouwd. Voor Portugese begrippen is dit qua huisvesting een zeer net bedrijf. De stal is simpel van opzet maar degelijk. De koeien liggen op zand in de boxen, een systeem wat Marc erg goed bevalt. 'De koeien zijn gezonder en hebben minder last van klauwproblemen.' De vorige eigenaar koos ervoor om de koeien in te kruisen met procross en Marc zet die lijn tot op heden voort.

Er draait een auto het erf op. In vloeiend Portugees, althans zo klinkt het, staat Marc de man te woord. Op het melkveebedrijf zijn drie vaste medewerkers. De melkproductie ligt normaal op zo'n 33 kilo melk per koe, op een rantsoen van graskuil, mais, stro, luzerne en een aantal enkelvoudige grondstoffen. 'Maar we hebben nu behoorlijk last van blauwtong, de productie is gedaald naar 29 liter'. Daar zullen we even doorheen moeten', vertelt hij. Opmerkelijk is dat de Portugese regering op elk nieuw geregistreerd kalf € 80 subsidie geeft, dit om de melkaanvoer in het land op peil te houden. De grondprijs voor niet-beregenbare grond in deze regio zit rond de € 10.000. Is de grond wel beregenbaar, zoals bij Marc, die beschikt over een waterput, dan moet er zo'n € 18.000 per hectare worden neergeteld.

De melk van het bedrijf van Marc gaat naar zuivelfabriek Grupo Santiago, een zuivelonderneming met vijf fabrieken, verdeeld over het land en met elk hun eigen regionale kaasspecialisaties. In Portugal heeft Grupo Santiago een marktaandeel van 70% in verse kazen. Jaarlijks wordt met de melkveehouder een melkvolume afgesproken en daarmee wordt redelijk flexibel omgesprongen. Wat meer melk leveren dan het volume is doorgaans geen probleem.

Nederlandse enclave in Zuid-Portugal

Inmiddels is het donker. Bote komt met de trekker het erf op rijden. Wat volgt is een hartelijke begroeting en een stortvloed aan mooie verhalen. Zo geestdriftig en spraakzaam Bote is, zo kalm en rustig is z'n zoon Marc. We besluiten om samen met Marc, Anna, Bote en de Friese stagiaire Marleen de dag af te sluiten in een Portugees restaurant, met een keur aan vis, supermals vlees en heerlijke Portugese wijnen op de menukaart. Niet voor niets staat Portugal in Europa bovenaan, als het gaat om de meeste vleesconsumptie per hoofd van de bevolking. Tijdens het eten horen we dat meeste Portugese melkveehouders in het noorden zitten, rondom Porto. Dit zijn vaak de kleinere melkveebedrijven. De grotere melkveebedrijven zitten in Zuid-Portugal en zijn vrijwel allemaal in handen van Nederlandse melkveehouders. Er is sprake van een heuse Nederlandse enclave die elkaar via appgroepen en nu en dan ook bijeenkomsten op de hoogte houdt van het reilen en zeilen in de Portugese melkveehouderij. Ook helpen ze elkaar met praktische tips.

Nieuwe teelten bedreigen melkproductie

Hét verhaal van Zuid-Portugal is de toenemende strijd om water. Dat moet komen uit bronnen, zoals bij Marc, of via aanvoer uit de grote stuwweren. Om de waterbehoefte in de Alentejote dekken, is er een aantal dammen gebouwd. De bekendste is de Alqueva-dam in de Guadianarivier, waardoor een meer van 250 km² is ontstaan. Toenemende periodes van droogte zorgt ervoor dat het waterschaarser wordt. Maar niet alleen dat. Van Marc en Bote, maar ook van andere Nederlandse melkveehouders die we de dagen erna bezoeken, horen we dat grote buitenlandse investeringsmaatschappijen meer en meer de grond opkopen voor moderne olifteelt in hagen met irrigatie. Dit geldt ook voor de amandelteelt en de teelt van zachtfruit in kassen, zoals frambozen, bramen of blauwe bessen. Het produceren van graan en vlees wordt langzaam maar zeker verdrongen door dit soort teelten. Melkveehouders in het gebied balen daarvan: het zijn teelten die jaarrond water nodig hebben en voorrang krijgen boven de productie van melk.

Voor het werk in deze teelten komen er jaarlijks duizenden arbeidsmigranten uit vooral India en Nepal naar Zuid-Portugal. Ze zetten de demografische ontwikkelingen in het land behoorlijk op de kop. Bote vertelt over de snelle opkomst van olijfgaarden in de Alentejo, een enorme transformatie van traditionele olijfgaarden naar superintensieve plantages waar veel bestrijdingsmiddelen worden gebruikt. 'Die olijfolie staat volop bij ons in de

Nederlandse supermarkten. Het biologische spul blijft vooral hier en doen de Portugezen over hun salades.'

'Eerst maar eens aflossen'

Marc hoort de verhalen met een glimlach aan en focust zich, samen met Ana, op z'n eigen toekomst. Er zijn plannen voor een collectief biogasproject, met mest en restproducten uit de olijventeelt. 'En in de toekomst wil ik wel doorgroeien met het melkveebedrijf. Maar eerst maar eens een paar jaar aflossen.' Vader Bote weet het zeker: 'Natuurlijk zijn er ook hier uitdagingen. Maar met deze melkprijs moet Marc over een jaar of tien een mooi eind op weg zijn.'

Bij de foto's:

Marc werd in Portugal niet alleen boer, hij vond er ook z'n liefdesgeluk in Ana Cláudia Gameiro.

Het melkveebedrijf van Marc, in het voorste gedeelte zit de melkstal.

Marc de Boer aan het voeren op de trekker. Hij melkt 320 koeien in Zuid-Portugal en heeft z'n draai op het bedrijf helemaal gevonden.

Dit artikel is overgenomen uit het magazine Melk van het Noorden, december 2024 en is ook te lezen op www.melkvanhetnoorden.nl.

KlusService GEMINI
Renovatatie Verbouw & Onderhoud

vakmanschap en service in uw belang!

Gespecialiseerd in natuursteen vloeren en badkamers

Fokke en Wijtze Kootstra
Kerkstraat 9
8765 LK Tjerkwerd
Tel: 06-55795591 of 06-13283975
email: gemini-bouw@outlook.com

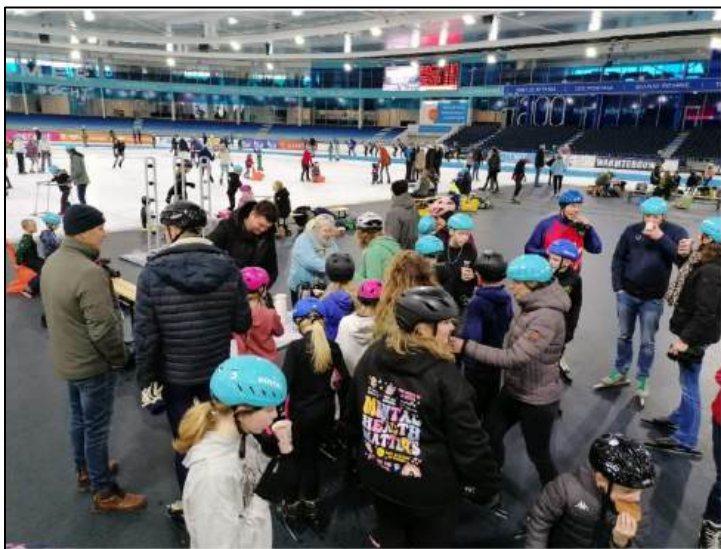

Lid van de
VLOK
Vereniging van Klussenbedrijven
Geen leden bij de Kamer van Koophandel

Nieuws van de IJclub

De winter is alweer bijna voorbij. Even dachten we dat we misschien wel konden schaatsen op de ijsbaan maar helaas, de vorst bleef net niet lang genoeg hangen. We zijn wel 2 x met een leuke groep mensen naar Thialf gereden op 19 januari en 23 februari. De 1^e keer heeft iedereen vrij kunnen schaatsen. Op zondag 23 februari werden de kinderen verdeelt in 4 groepen en kregen ze schaatstips van Auke, Jelle, Thomas en Aggie. Tijdens een ingelaste pauze werd er koffie, thee, limonade en chocolademelk uitgedeeld. Beide keren zijn gesponsord door Windkracht 10.

Met veel
dorpsbewoners
naar Heerenveen
om te schaatsen
op het Thialf.

Het volgende evenement op de agenda is de Parodialoop op 18 mei. Tijdens deze speciale editie willen we naast de bekende afstanden ook een jubileum run organiseren. Dus save de date!

Na het grote succes van afgelopen jaar wordt er weer een

Fietsdiner

georganiseerd op

zaterdag 29 maart 2025 om 17:00 uur

Iedereen wordt van harte uitgenodigd om mee te doen

Hoe werkt het fietsdiner

- opgeven in tweetallen, bijvoorbeeld met je buurvrouw/man, vriend/in, partner of familie
- iedereen komt op de fiets
- start bij “It Waltahûs”
- een drie gangen menu op 3 verschillende adressen
- elk duo maakt een gerecht en krijgt 2 andere stellen bij hun thuis
- dat kan een voorgerecht, hoofdgerecht of nagerecht zijn
- informatie over welk gerecht wat jullie moeten maken horen jullie van tevoren
- op de avond zelf krijgen jullie de fietsroute met de adressen waar je heen moet, voor elke gang staat 1,5 uur
- wees creatief met de keuze van het gerecht en maak het zoveel mogelijk van tevoren klaar
- aan het eind van de rit komen wij allemaal weer bij elkaar in “It Waltahûs”
- mensen die niet [meer] kunnen fietsen mogen natuurlijk de auto gebruiken als vervoermiddel

Opgeven voor 16 maart 2025

Mail naar: **riemkjeswart@hotmail.com**

Graag namen, adres en mobiel nummer doorgeven.

Voor vragen kunnen jullie contact opnemen met

Riemkje 06-20768218 of Sietske 06-28773207

**Wij hopen op veel plezier
lekker eten en drinken
en bijzondere ontmoetingen**

Skieppestart 2024

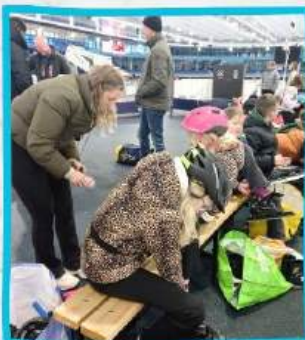

PLAYBACK

show

2025

SCHAATSEN IN THIAF

IJsklub Tsjerkwert

Onze EHBO-vereniging kijkt terug op een geslaagd seizoen, afgesloten met de ledenvergadering op vrijdagavond 21 februari. Tijdens deze korte maar informatieve bijeenkomst bespraken we onder meer het lesprogramma van het afgelopen en komend seizoen en de financiële positie van de vereniging. Na afloop genoten de aanwezigen van een door onze secretaris bedacht EHBO-escape-spel en een gezellige nazit met bittergarnituur. De winnaars van het escape-spel waren Heleen Wilts, Gjetje Dijkstra en Hedwich Terpstra.

Geslaagden cursus Reanimatie en bediening AED

Dit najaar hebben onze dorpsgenoten Sjoerd, Wiebren en Dorothée met succes de cursus Reanimatie en AED-bediening afgerond, onder begeleiding van instructeur Gerbrich de Boer uit Nijland. Namens de vereniging feliciteren wij hen met deze waardevolle prestatie.

Als elke seconde telt

Wist je dat er in Nederland elke week ongeveer 300 mensen buiten het ziekenhuis een hartstilstand krijgen? Bij een hartstilstand zijn de eerste 6 minuten cruciaal: direct starten met reanimeren en het aansluiten van een AED kan de overlevingskansen aanzienlijk vergroten. Met twee AED's in ons dorp – één bij It Waltahûs en één op bij Haarsma – is het belangrijk dat zoveel mogelijk mensen deze vaardigheden beheersen.

Nieuwe cursus in het voorjaar

In het voorjaar organiseren we graag weer een nieuwe cursus Reanimatie en bediening AED. De cursus is op een nader te bepalen zaterdagochtend en start om 9.00 uur in 't Waltahûs. Deze training duurt één dagdeel, kost €60 (inclusief examen). Er zijn al enkele deelnemers aangemeld, maar er zijn nog plekken beschikbaar.

Volledige cursus EHBO

Daarnaast is er belangstelling voor een volledige EHBO-cursus, waarin naast reanimatie en AED-bediening ook andere belangrijke eerstehulpvaardigheden aan bod komen. Op dit moment is er nog niet voldoende inschrijving voor deze uitgebreide cursus, maar als je geïnteresseerd bent kun je je bij ons aanmelden. De volledige cursus kost €250, bestaat uit 5 à 6 avonden of een aantal weekenddagdelen met een examen.

Meld je nu aan bij een van de bestuursleden of via ehbo.tjerkwerd@gmail.com.

Groet Wieger Bakker (voorzitter), Agatha Miedema (secretaris) en Jan Witteveen (penningmeester)

KNV EHBO afdeling Tjerkwerd
ehbo.tjerkwerd@gmail.com

Nieuws van It Waltahûs

Er is weer van alles te doen in It Waltahûs; de verenigingen op hun vaste middagen/avonden, vergaderingen, feestjes, een borreltje en een praatje op de vrijdagavonden en de laatste zondagmiddag van de maand.

Terugblik activiteiten

In de kerstvakantie was er ook voor iedereen wel wat te doen. Op 20 december werden er weer prachtige kerststukjes gemaakt onder leiding van Akke Nota en Thea Zijtsling. Altijd leuke en gezellige avonden waarbij alle deelnemers weer met een mooi bloemstukje naar huis gaan. Op 4 april kun je ook (weer) meedoen, dan wordt er een lentebloemstuk gemaakt. Voor de jeugd van de basisschool was er op 23 december een filmmiddag, ook altijd weer een succes. En op oudejaarsdag was het vanaf half vier een gezellige boel, waarin we met elkaar met een paar laatste drankjes én oliebollen, 2024 afsloten. Zaterdag 4

januari hebben we geproost op het nieuwe jaar tijdens de nieuwjaarsborrel, met live muziek van Berend Riemersma en natuurlijk, volgens traditie, de uitreiking van de Skieppesturt. Leuk om tijdens deze avond ook een aantal nieuwe dorpsbewoners te ontmoeten!

Bestuurswisseling

Durk Walsma zijn termijn als bestuurslid zat erop dit jaar. Jammer want Durk was vaak de stille kracht op de achtergrond die van alles aanpakte met kennis van allerlei zaken. Dat gaan we zeker missen. Ook vanaf hier nog hartelijk dank Durk! Gelukkig hebben we weer een goede opvolger in ons bestuur gekregen, Sipke de Schiffart. Van harte welkom Sipke en we hebben inmiddels ervaren dat ook jij je volop inzet en mooie ideeën hebt voor It Waltahûs.

Playbackshow

Op zaterdag 8 februari hebben we onze jaarlijkse playbackshow gehouden. Leuk om te zien dat er zoveel deelname was, met 14 acts was het een goed gevulde avond. Sommige kinderen deden zelfs twee keer mee. Daarnaast deed er ook jeugd mee en waren ook de volwassenen dit jaar goed vertegenwoordigd. Bij de kinderen werden Sofie en Alice derde met het lied Grote Groene Griezemonster. De tweede prijs ging naar Sophie en Marrit met APT van Bruno Mars. Eerste werden Douwe, Hidde, Roan en Detmer met Welcome to the jungle van Guns N'Roses. Gefeliciteerd met jullie prijzen! En ook applaus voor de andere kinderen! Jullie hebben mooie acts neergezet en allemaal een mooie medaille gekregen.

Bij de jeugd en volwassenen was het ook wel even spannend wie de eerste prijs zou winnen. De acts waren zeer divers. De Politie van K3 ving boeven op het podium, de Little Chicks deden een hilarische medley, moeder en dochter zongen samen stoer Danny de Munk, er was een mooi saxofoon optreden, de mannen lieten hun danskunsten zien op het Vliegerlied en ook was het nog even vuil pleuris weer met regen en bladeren. Wij van de stichting sloten de avond af met warme balletjes van de Koningin. De eerste prijs van de jury ging naar de Little Chicks. Toen mocht het publiek stemmen... en deze publieksprijs ging... ook naar de Little Chicks! Dit waren Ekerina, Elske, Geertje, Lisette, Marjanna, Richt, Sietske en Rianne.

Janita dank je wel voor het presenteren, jury bedankt, deelnemers en publiek bedankt! Wij hebben genoten en hopen op weer zo'n mooie avond met veel deelname bij de volgende playbackshow.

Vrijwilligers(-avond)

Ons dorpsshuis draait volledig op vrijwilligers. Dat is geweldig, 'mei elkoar' zorgen we ervoor dat verenigingen en dorpsgenoten die bijvoorbeeld een feestje willen vieren, terecht kunnen in eigen dorp en dan ook nog in zo'n prachtige, sfeervolle locatie. Voor allerlei verschillende dingen (bardienst, koffieschenken bij bijeenkomsten, schoonmaak, klussen enz.) doen we een beroep op onze, rond de 100, vrijwilligers. En altijd staan er weer mensen klaar om te helpen, dat is geweldig.

Vrijwilligerswerk is onbetaald, maar de vrijwilligers van It Waltahûs worden zeker niet vergeten. Eind december ontvingen alle vrijwilligers een mooi kerstpakket. En als vrijwilliger krijg je korting op de kosten als je een feestje in It Waltahûs organiseert.

Op zaterdagavond 8 maart was er weer de jaarlijkse vrijwilligersavond. Elk jaar organiseert het bestuur van Stichting It Waltahûs deze avond voor haar vrijwilligers en hun partner, en de portemonnee kon die avond thuis blijven. Dit jaar was het een Italiaanse avond met o.a. een echte pizzabakker. In het volgende Skieppesturtsje zullen we hier verder verslag van doen.

Wil jij ook, samen met je dorpsgenoten, iets doen voor/in het dorpsshuis van Tjerkwerd, meld je dan aan bij een van de bestuursleden. Je bent van harte welkom! En als je eerst nog vragen hebt, dan horen we dat graag van je.

De komende maanden is er weer van alles te doen in It Waltahûs

- 12-3 60+ soos
- 14-3 Darten – koppeldoernooi
- 21-3 Klaverjassen (voor dummies)
- 28-3 Jeugdclub
- 30-3 Open 'laatste zondag van de maand'
van 16.00 tot 20.00 uur
- 4-4 Lentebloemstukje maken met Akke en Thea
- 9-4 60+ soos
- 5-4 Wedstrijdbiljarten
- 11-4 Jaarvergadering kaatsvereniging
- 25-4 Jeugdclub

En elke vrijdagavond is It Waltahûs ook geopend; kom gezellig langs voor een drankje en een gezellig praatje aan de bar. Het dorps huis is er voor ons dorp; heb je vragen of suggesties, wil je met ons meedenken? Graag horen we van je. Het handigst is om dan een mail te sturen naar waltahus@gmail.com, maar contact opnemen met een van de bestuursleden kan natuurlijk ook.

Hartelijke groet en oant sjen,
bestuur Stichting It Waltahûs

Klaas Boersma (voorzitter) Gerben Dijkstra (penningmeester), Akky Haytema (secretaris), Rianne Steenwijk, Ida Folkertsma, Wiebren de Jong en Sipke de Schiffart.

Nieuws van de Oranjevereniging

Kan Sinterklaas Tjerkwerd wel vinden? De Oranje vereniging had al met de plan Piet contact gehad; de verkeerssituatie is veranderd en hier moet Sinterklaas wel rekening mee houden. Volgens de plan Piet komt alles goed, Sinterklaas verdwaalt door zijn goede aanwijzingen nooit dus nu komt het ook wel goed. Zaterdagochtend 23 november staat iedereen om 10 uur al klaar bij het Waltahus maar waar blijft Sint nou toch? Na een paar keer roepen zien ze dat de trekker van Yde op de grote weg en op de rotonde enkele rondjes rijdt, hoe kan dit? Yde is hier bij het Waltahus, het blijkt dat Sint en de pieten op de trekker zitten. Gauw haalt Yde ze op en na ontvangst door voorzitter Jasper gaan we naar binnen. Hier speelt het jeugdkorps enkele liedjes voor Sint en dan mogen Alice en Lynn even bij de Sint komen om samen te kletsen en krijgen lekkere pepernoten van de pieten. Daarna mogen Mirthe en Doutsen ook bij Sint komen en even later ook hun vader Seakle en omke Pier Jan want ja die moeten net als vorig jaar nog even een liedje voor Sinterklaas zingen. Ook groep 5 mag naar voren komen bij de Sint en ze hebben nu de kans om een vraag te stellen of een leuk mopje of raadsel te vertellen waar grif gebruik van wordt gemaakt alleen Sint is helaas niet zo goed in raadsels. Tot slot krijgen ze een grote hand of zelfs capuchon vol pepernoten mee terug. Na nog enkele liedjes van het jeugdkorps is alweer tijd om afscheid te nemen maar “Ho wacht Sint en pieten, waar zijn de cadeaus?” Enige verwarring want zijn deze wel meegenomen? De pieten gaan even zoeken en gelukkig daar zijn 2 volle zakken met cadeaus’ Het jeugdkorps zet het laatste liedje in en onder luid gezang van “Dag Sinterklaasje’ vertrekt de Sint en zijn Pieten.

Jaarvergadering 31 januari

Op vrijdag 31 januari was er de jaarvergadering waar 25 dorpsbewoners op af zijn gekomen. Na binnenkomst krijgt iedereen een kop koffie/ thee met een oranjekoek. Voorzitter Jasper heet een ieder welkom. We kijken terug op weer een mooi jaar. Dit jaar gaat de boeken in als een erg nat jaar, gelukkig is het op onze koningsdag droog gebleven maar daar en tegen was het dorpsfeest dit jaar een erg natte (niet van al het bier...) maar hierdoor niet minder gezellig. De verslagen van de jaarvergadering 2023, koningsdag, dorpsfeest en sinterklaas worden voorgelezen door achtereenvolgens: Hinke, Ype Bote, Sjoerd en Sietske. Na het voorlezen van de verslagen zijn er vanuit de leden geen op of aanmerkingen Penningmeester Geertje heeft dit jaar op de beamer het financieel verslag van 2024, en geeft hierbij uitleg. We hebben een prima jaar gehad waarbij we aan het einde van het jaar 500 euro meer in kas hebben. Vanuit de leden zijn er geen vragen of op en aanmerkingen over het financieel verslag. Er wordt te kennen gegeven dat de contributie voor volgend jaar niet omhoog hoeft. Fokko Rollema en Riemkje de Groot-Swart hebben kascontrole voor hun rekening genomen, en hebben hun akkoord gegeven. Geertje bedankt hen voor de controle, en vraagt wie volgend jaar zich bij Riemkje wil voegen om de kas te controleren. Betty Jellema geeft aan dit verzoek gehoor. Dit jaar gaan er twee mensen uit de Oranjevereniging. Het zijn Hinke Ouderkerken en Yde Schakel. Jasper bedankt Hinke en Yde voor hun inzet met een persoonlijk woordje. Hinke en Yde krijgen ieder een prachtige fotocollage met foto's van de 7 jaren Oranjevereniging. Dan worden er door Jasper 2 nieuwe bestuursleden voorgesteld. Dit zijn namelijk Sjoukje Stuiver en Seakle Zijsling. Seakle is tijdens de vergadering op vakantie maar Sjoukje wordt met luid applaus aangenomen.

Dan deelt Ype Bote aan alle aanwezigen een woordzoeker uit. De leden krijgen 5 minuten om het thema te vinden in de woordzoeker. Iedereen is druk bezig om de woorden te vinden en af te strepen maar begrijpen niet helemaal wat dit met een thema te maken heeft. Dan voelen Joke en Janita de Jong nattigheid. Er zijn 5 woorden niet terug te vinden in de woordzoeker, namelijk Amerika, Country, Cowboys, Goudkoorts en Indianen.

Ype Bote zegt dat dit klopt en dan wordt ook duidelijk wat het thema zal worden. Het thema is: HET WILDE WESTEN: Op de vrijdagavond zijn de optredens, filmpjes of sketches altijd er leuk en gezellig en ook dit jaar willen we dus weer de stukjes van de buurten doen. Begin mei zullen de buurt captains hier meer informatie over krijgen. Ook wordt bekend gemaakt dat de

band Virus van het afgelopen feest dit jaar weer terug komt. Voor het matinee op zaterdag zijn we nog op zoek naar iets leuks en passend en als iemand een suggestie heeft dan is deze zeker welkom. Na de rondvraag wordt de vergadering afgesloten en wordt iedereen bedankt voor hun komst en hopen we op een feestelijk 2025! Met de opmerking van Jasper dat de eerste consumptie van de OV is, wordt de vergadering afgesloten.

Noteer de volgende data alvast in uw agenda:

Zondag 27 april	Koningsdag
11 & 12 juli	Dorpsfeest 2025

Met vriendelijke groet bestuur Oranje Vereniging Mei inoar ien e.o.

Jasper de Vries (voorzitter)	Sjoerd Bouma
Geertje Bakker (penningmeester)	Sietske Wijngaarden
Ype Bote Bonnema	Sjoukje Stuiver
Seakle Zijsling	

Werkgroep Natuur

Resultaten Vogeltelling 24 t/m 26 januari 2025

We kregen 6 tellingen uit Tjerkwerd op ons mailadres werkgroepnatuurtjerkwerd@gmail.com. Bedankt daarvoor!

We hoopten stiekem op meer opgaven, maar we vinden de opgestuurde waarnemingen al heel nuttig en interessant. Door telling leren we over de soorten, de kenmerken, de aantallen en het gedrag van vogels in de winterperiode. En ook over wat wij kunnen bijdragen aan de bescherming van vogels in onze tuin. De tellers van Tjerkwerd zagen minstens 17 verschillende vogels. De huismus, koolmees en pimpelmees kwamen het meest voor, maar ook 'veel, kraaien of roeken' volgens een teller.

De totaalscore van de binnengekomen tellingen in Tjerkwerd:

Huisumus	17x	Kauw	4x	Ekster	2x
Koolmees	15x	Spreeuw	4x	Houtduif	1x
Pimpelmees	10x	Turkse tortel	4x	Vink	1x
Wilde eend	8x	Ringmus	2x	Grote bonte specht	1x
Merel	7x	Winterkoning	2x	Veel kraaien en	
Roodborstje	6x	Lijster	2x	roeken.	

Voor een aantal tellers vielen de resultaten wat tegen. Ze zagen op andere momenten meer vogels in hun tuin.

Ideeënbus en mailbox van Werkgroep Natuur

Heb je leuke ideeën over natuur in Tjerkwerd? Geef ze aan ons door! Ideeën kunnen misschien plannen / projecten worden die we samen met jou en andere bewoners uitvoeren. Kleinschalig of meer uitgebreid. Op de jaarvergadering van Dorpsbelang, afgelopen november, hebben we de IDEEËNBUS WERKGROEP NATUUR al gepresenteerd. Deze staat nu permanent in het Waltahûs. Eerder hebben we ons mailadres werkgroepnatuurtjerkwerd@gmail.com wereldkundig gemaakt. Er zijn al suggesties binnengekomen. Over de aanpak van woekeraars als heermoes, over hernieuwde aandacht voor geveltuintjes in Tjerkwerd en over onderhoud en monitoring van nestkasten. We horen graag van je!

Aanpak Heermoes

Het lange perk met het insectenhotel bij de school begon destijds veelbelovend. Leerlingen van de school bouwden een insectenhotel, zaaiden bloemzaad en plantten struikjes. Een bloemenzee was het gevolg. Een eldorado voor insecten.

De teleurstelling in het voorjaar van 2024 was groot toen we plotseling de woekeraar heermoes zagen opkomen. Hier en daar in dichte bossen. Ook graspollen en zelfs enkele russenplanten verschenen. Wieden en schoffelen hielpen niet voldoende. En lavameel had maar een beperkt effect op de groei van heermoes. Grondonderzoek toonde ook aan dat de bodem behoorlijk verdicht was. We hadden graag nieuw bloemenzaad willen bijzaaien. Daar zien we voorlopig van af.

We kregen al wel een suggestie voor de aanpak van heermoes, die er kortgezegd op neer kwam: consequent verwijderen!

Inmiddels zijn we een experiment begonnen: afdekken met landbouwplastic. Het gaat om een aantal stukjes van het perk en het is tijdelijk. Tot slot: we houden ons aanbevolen voor adviezen en hulp.

Werkgroep Natuur

Agatha, Floor, Carola, Jaap, Hendrik, Anne

De vergunningsaanvraag voor de steiger voor het Waltahús waar we de warmtewisselaar voor warmte uit de trekvaart voor de warmtepomp van het Waltahús willen neerleggen is nog bij de gemeente in behandeling. Ook dit 'kealed swier'. De gemeentewil in principe wel akkoord gaan maar provincie is eigenaar van de vaart en provincie moet uiteindelijk ook akkoord gaan. De provincie heeft echter bedenkingen omtrent de manoeuvreerruimte bij de brug. Door de steiger zou deze kleiner worden wat niet wenselijk is. Ons inziens valt dit alleszins mee en we zijn met gemeente en provincie in overleg wat wel mogelijk is of wat een alternatief is. Zolang dit loopt kunnen we helaas nog niet van start met fase 1a project "Waltahús op aquathermie warmtepomp.

Voor het project 1b Warmtenet huizen rondom Waltahús is van alle initiatieven van het provinciaal koplopers overleg ons project Waarm Tsjerkwert gekozen om extra steun en 1 op 1 support te geven. Een gerenommeerd bureau zal ons helpen met onder andere de financiële doorrekening en analyse, thermische impact studie (hoeveel warmte gaan we in toekomst aan de vaart onttrekken?), verdere conceptontwikkeling en hulp bij vergunningscheck en aanvraag. Dit is natuurlijk fantastisch nieuws dat ons project zo in de belangstelling staat en ons project als kansrijk wordt gezien.

Wij als projectteam krijgen hier weer extra energie van om verder te gaan. Nogmaals het is een project van de lange adem maar wij blijven enthousiast en gaan stug door. Bij vragen kun je 1 van ons team benaderen, dit team bestaat uit Cees Nieboer, Pier-Jan Zijssling, Seakle Witteveen, Wieger de Jong en Jasper de Vries.

Op vrijdag 7 februari is er een Energie café avond georganiseerd over isolatie, glasverbetering en subsidies hiervoor. Deze avond is door zo'n 25 mensen bezocht. De Energie coördinator van SWF had een duidelijk verhaal over de gemeentelijke subsidie van 1800,- euro, hoe je deze kunt aanvragen, waar deze voor geldt en welke isolerende maatregelen je kunt treffen. Hierop aansluitend ging onze spreker van Smit isolatie groep uit Veendam wat dieper in op de materie van isoleren. Hij wist veel te vertellen over spouwmuur isolatie, bodem- en vloer isolatie en wand- en dak isolatie en had ook voorbeeld materiaal mee om een en ander te laten zien.

Hierna was het woord aan De Wolk Glas uit Bolsward. Hij nam ons mee in de wereld van dubbel glas: HR+, HR++, Triple glas en het nieuwste vacuumglas. De verschillen maar ook overeenkomsten werden uitgelegd, welke soort coatings en welke gasvulling er zijn. De sprekers werden bedankt en nadien waren de sprekers nog beschikbaar voor specifieke vragen en hier werd grif gebruik van gemaakt.

Mocht u na het lezen van dit stukje denken ‘wat jammer dat ik niet geweest ben’ en meer informatie over deze avond willen of over energie besparen dan kunt u ondergetekende of iemand van ons Energie team benaderen. Dit team bestaat uit Rob Miedema en Jasper de Vries als Energiecoach, Bauke Hiemstra als Energie adviseur en Wieger Bakker en Wiebren de Jong als Waterzijdig inregelaar.

Mvg Jasper de Vries namens Energie team Tjerkwerd

Doarpsbelang Tsjerkwert e.o.

Ledenvergadering

Op 22 november 2024 was de jaarlijkse ledenvergadering van Doarpsbelang. We hebben o.a. de diverse onderwerpen besproken waar we het afgelopen jaar mee bezig zijn geweest, een update over de dorpsvisie en daarnaast is WK 10 aan het woord geweest en de werkgroepen Natuur, Waarm Tjerkwerd en Wonen. Het verslag van de ledenvergadering is geplaatst op de website van Tsjerkwert.nl. Tijdens de vergadering hebben we afscheid genomen van onze voorzitter Jan Witteveen en Janita de Jong is bereid gevonden als nieuw bestuurslid. Wieger Bakker is de nieuwe voorzitter van Doarpsbelang.

Ondernemersfonds

Ook dit jaar kunnen we weer een aanvraag indienen voor een bijdrage vanuit het ondernemersfonds Súdwest-Fryslân. Jaarlijks wordt hiervoor budget beschikbaar gesteld voor overkoepelende activiteiten of projecten voor heel Súdwest-Fryslân. Ideeën voor deze aanvraag ontvangen we graag via dorpsbelangtjerkwert@gmail.com. Het moet gaan om aanvraag voor een algemeen belang en het mag geen gemeentelijke taak zijn.

Oekraïners nemen dankbaar afscheid van Tjerkwerd

Zoals bij velen bekend staat het huisje aan de Singel weer leeg, waar sinds de zomer van 2022 een familie uit Oekraïne werd opgevangen. Terwijl Windkracht 10 het huis beschikbaar stelt voor een nieuwe invulling, is het een mooi moment om in 't Skieppesturtsje nog even terug te kijken op wat met behulp het motto 'TVO', Tjerkwerd Voor Oekraïne, is bereikt.

Het huis aan de Singel stond al leeg en om leegstand in het dorp en bijvoorbeeld slechts kortdurende bewoning door gebruik als vakantiehuis te voorkomen, werd het huisje aangeschaft door stichting Windkracht 10 om later te kunnen verhuren of verkopen aan jongeren uit het dorp, of anderen die wat langer in ons dorp een onderkomen willen hebben.

Ondertussen was er een oorlog uitgebroken aan de Europese grenzen, iets waar we helaas ook in 2025 nog steeds dagelijks in het nieuws over lezen. De situatie was toen al niet makkelijk en er werd, ook samen met Dorpsbelang en andere dorpsgenoten, gekeken of we ons als Tjerkwerd zijnde ook konden inzetten voor Oekraïne.

Veel mensen bleken bereid zich in te zetten om het huis aan de Singel tijdelijk beschikbaar te maken voor opvang. De één kluste mee om het huis op te knappen, de ander had nog meubilair beschikbaar en weer anderen wilden na de komst van de Oekraïners wel meehelpen om als gids op te treden richting bijvoorbeeld verplichtingen bij de gemeente, werkgevers of zorgverleners. Het toonde hoe een klein dorp in staat is om mooie dingen te doen.

We bleken goed in staat om een plek te bieden aan Vladislav en Anna, Krystyna en Yevhen en aan Natalia en Natasha. Omdat Anna tijdens haar vlucht uit haar land al zwanger was, werd in september 2022 in het ziekenhuis in Sneek ook nog hun zoon Timofey geboren. Zeven mensen vonden in ons dorp een plek die zij zelf heel dankbaar hebben ontvangen. Ze gaven vaak aan heel blij te zijn met de hulp en toonden zichzelf ook steeds bereid om wat terug te geven. Zo zochten en vonden ze snel werk om niet van een uitkering afhankelijk te hoeven zijn en hielpen ze ook diverse dorpsgenoten mee als er geklust moest worden.

Onder andere een nieuwe gezinsuitbreiding en werkzaamheden in Sneek, maakten wel dat er behoefte bestond bij deze familie om uiteindelijk te kijken naar andere mogelijkheden voor woonruimte op andere locaties. Het liefst

zouden ze terugkeren naar Oekraïne, gaven ze daarbij aan, maar ze weten niet goed in welke vorm en wanneer dat zou moeten. Zo vertelden ze aan ons dat ze een snelle weg naar vrede zouden toejuichen, hoewel ze dat moeilijk vinden omdat dat mogelijk betekent dat de stad waar ze vandaan komen dan Russisch grondgebied zou kunnen worden. Voorlopig richten ze zich daarom op leven en werken in Friesland, waar ze graag actief mee willen doen aan de maatschappij.

Dankbaar als ze waren, namen ze eind december afscheid van ons dorp. Met koffie en een mooie taart met de tekst “We Love Tjerkwerd” en een prachtige foto met een Oekraïner en Nederlandse vlag en door aan te geven dat ze onze hulp nooit zullen vergeten, zijn ze verder gegaan op hun pad. Dank aan alle betrokken dorpsgenoten namens deze groep mensen.

Even voorstellen Waltaweg 13

Hallo allen,

In deze editie van 't Skieppesturtsje kreeg ik de vraag mij voor te stellen, ik ben Koosje Folmer, 32 jaar en sinds begin dit jaar komen wonen aan de Waltaweg 13. De komende tijd zal ik nog wel aan het klussen zijn aan de woning.

Ik ben werkzaam als verpleegkundige in de Tjongerschans Heerenveen. Hiervoor woonde ik in Balk waar ik tevens ook opgegroeid ben, en mag ik graag in op en rondom het water zijn.

Ik kijk ernaar uit jullie te leren kennen, en in Tjerkwerd mijn nieuwe thuis te maken!

Groeten Koosje

Fotowedstrijd voor jong en oud in Tjerkwerd

Doe je mee?

Wie maakt tegenwoordig geen foto's? Jong en oud doet er aan mee. Velen fotograferen met telefoon, sommigen met een professionele camera. Het kan allemaal. Wij organiseren een wedstrijd NATUURFOTOGRAFIE. Iedereen in Tjerkwerd kan meedoen, jong en oud.

We vragen je het volgende:

- Maak een of meer mooie natuurfoto's in Tjerkwerd of in de directe omgeving.
- Mogelijke onderwerpen: vogels, vlinders, insecten en andere dieren, of bloemen, bomen, landschappen, water, wolken, natuurverschijnselen, etc. Geen personen of huisdieren.
- Stuur per persoon 1 of maximaal 3 digitale foto's uiterlijk 21 juni 2025 naar werkgroepnatuurtjerkwerd@gmail.com
- Het kan ook een pakkende natuurfoto zijn die je al eerder hebt gemaakt.
- Een jury beoordeelt de ingezonden opnames.
- Een twintigtal inzendingen wordt groot geprint. Allemaal in hetzelfde formaat.
- Tijdens de openingsdagen van 'Tsjerkepaad' in juli, augustus en september worden ze in onze St. Petruskerk geëxposeerd.
- De vijf beste inzendingen krijgen een ereplaats in de kerk.
- Na afloop mogen alle inzenders de tentoongestelde foto's houden.

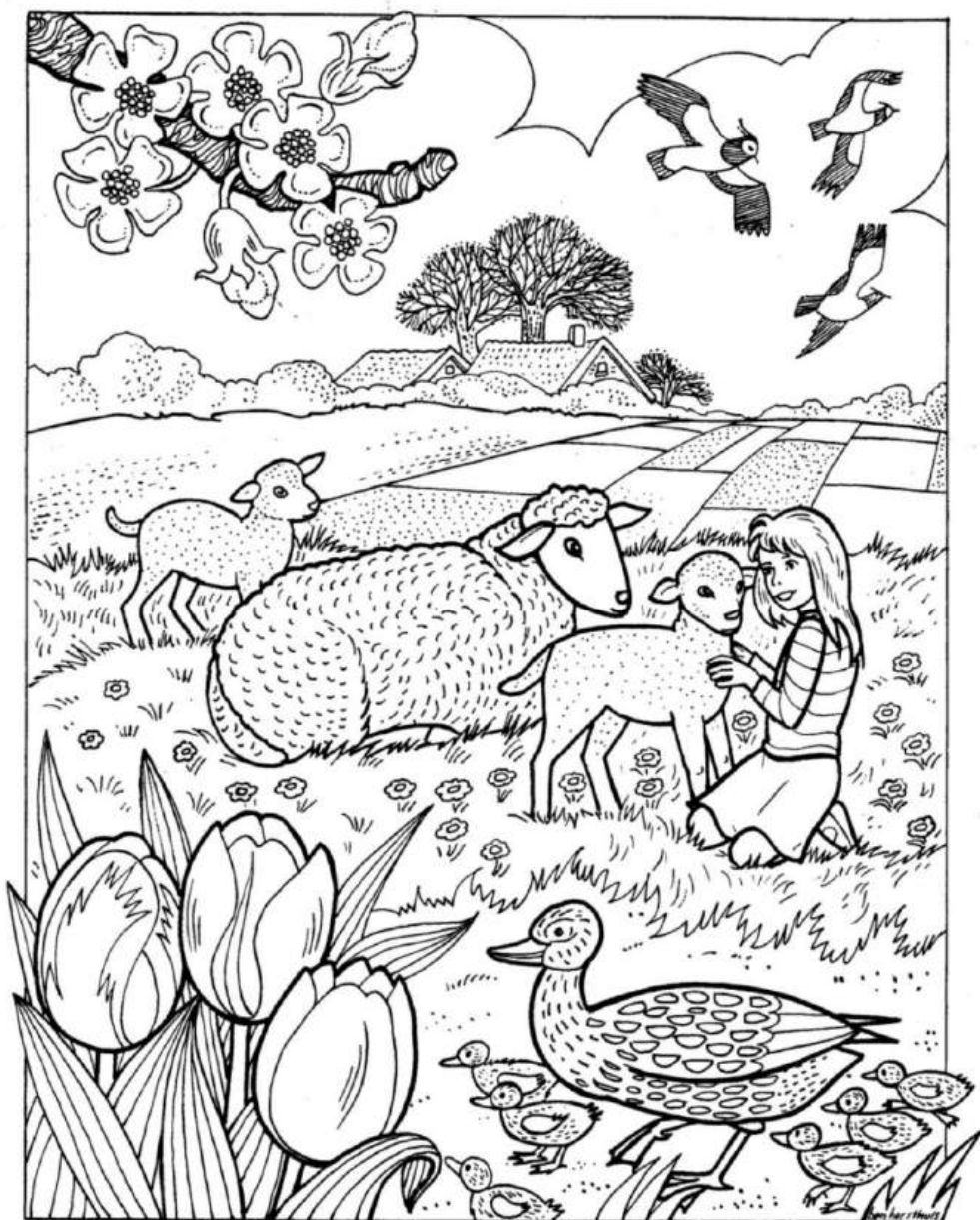
DOE JE MEE?

Werkgroep Natuur Tjerkwerd

werkgroepnatuurtjerkwerd@gmail.com

KLEURPLAAT

Na een periode van afnemende gezondheid is van ons heengegaan onze zus, schoonzus en tante

Maaïke Brandsma

☆ Mildam,
17 juni 1940

Bolsward,
14 januari 2025

Sneek: Renie en Oebele
Tjerkwerd: Marten en Hinke
Nunspeet: Patty en Harm †
Gooitzen †
Klaas † en Ria †
Oosterzee: Rika en Geert
Heerenveen: Wietske Dirkje en Anneke
en tantezeggers

Correspondentieadres:
Waltaweg 2 | 8765 LP Tjerkwerd

Tige tank!

Hjirby wolle wy alle minsken hertlik tank sizze foar alle bliken fan meilibjen tidens de sykte en nei it ferstjerren fan ús suster skoansuster en tante.

Maaïke Brandsma

It hat ús tige goed dien.

Ut namme fan de Famylje Brandsma

Koken met Riemkje

Beste lezers, inmiddels is het voorjaar voelbaar en de dagen worden weer langer. De mooiste tijd komt er weer aan. Dit jaar hebben we vrij laat Pasen, voor de kinderen heb ik een recept om een Broodhaantje te maken voor op een Palmpasentak. Deze kan je naar eigen idee gaan versieren. Hieronder hoe je het Broodhaantje kunt maken. Heel veel plezier.

Broodhaantje voor Palmpasentak

Ingrediënten

Rozijntjes (voor de oogjes)	10 gram zout
1 zakje instant gist	3 eetlepels boter (op
350 ml lauwwarm water	kamertemperatuur) + extra
500 gr wit broodmeel	2 eetlepels honing
	1 ei, losgeklopt

Bereiding

- Wel de rozijnen in warm water.
- Los de gist op in 100 ml water en laat dit even staan.
- Doe het broodmeel, zout, boter, honing en overige water in een kom.
- Voeg het gistmengsel toe en kneed op hoge snelheid met de mixer (met deeghaken) in ongeveer 8 minuten een soepel deeg. Met de hand kneden kan natuurlijk ook.
- Laat het deeg afgedekt een uur rijzen tot het in volume is verdubbeld.
- Giet ondertussen de rozijnen af en laat ze drogen op keukenpapier.
- Kneed het deeg even door en verdeel het in verschillende delen (het ligt er aan hoe groot je de haantjes wilt maken).
- Bol alles stukje op en laat de afgedekt nog een kwartier rijzen.
- Vorm de haantjes. De rozijntjes kan je in het deeg drukken voor de oogjes.
- Smelt wat boter en strijk de haantjes voorzichtig in.
- Dek af en laat ze ongeveer 3 kwartier narijzen.
- Verwarm de oven voor op 170 graden.
- Bestrijk de haantjes met losgeklopt ei
- Bak ze daarna in ongeveer 20 minuten gaar en goudbruin.

Hele Fijne Paasdagen!

Yde S. fertelde dat Aly nije rolgerdinen kriget...

Rianne S. hie de auto by Harkema parkearre. De bern út skoalle helje. Yn tinzen fersonken rûn se mei de jongelju nei hûs op Dyksicht. Nei't sein wurdt 50 sintimeter by de auto del. Doe't hja thús kaam, kaam it har wer yn it sin. De auto... Noch mar efkes tebek om de auto op te heljen dus...

Seakle Z. stie op 'e heechwurker op in oantal meters hichte. Doe't in ko op 'e needknop de masine útdrukte. Moai dat hja dan in mobyltsje hawwe...

It docht ús nei alle berjochten dochs te tinken oft de ovonde wil goed oanlein is. Der barde de of rûne tiid it ien en oar:

- Ien of oare frachtwein sjauffeur earne oars út Europa gie binnentroch nei Beabuorren. Oant de assen ta yn de drek...
- Oer binnentroch Jelle van der W. gie mei hynder en wein rjocht oer...
- Nei ôfrin fan de redaksje gearkomste by it nij lid Hans ten B. stie der ek in auto op 'e ovonde parkeart.
- Dan Thomas H. hy wie syn mobyl ferjitten. Efkes draaie, oan de assen yn de drek... lökkich stiene Bert-Jan O. en Anne B. ree om him los te lûken...

Jo lêze wol dit ynfrastuktureel heechstântsje is noch net drekst in grut sukses. Yn jierren binne der net sa'n soad ûngemakken op it krúspunt west?

Gerben D. W. hat it de redaksje fan ús doarpskrante hiel dreech makke om him te plak te krijen by de Skieppesturt útrikking 2024. Dit terwyl hy der foar 99 prosint fan út gie dat hy him krije soe...

Soe Gerben D. W. ek mei de sturt om sliepe? Hy wie Skieppe'grutsk'...

Mei ronkjende motoaren sammelen hja foar it riden op Tialf mei de auto's efter skoalle. Yn fan de buorlju nei bûten. Oft dat wat oars koe, want hy koe net fan de oprit ôfkomme. Nuver, hy is net iens fuort west...

LP hat in nei blomke. Ien fan 'e blommesaak yn Snits. Sa't sein wurdt...

De Oekraïners binne fuort. Hat immen belangstelling foar it húske? Jeugd?

De leden fan Eensgezindheid wurde sa stadichoan profmuzikanten, tenminste soene jo sizze nei al dat oefenjen!

Mireille G. die dit jier net mei oan de playbackshow. In oar moast ek kâns ha...

Carolien R. hie de glêzewasker. Resinsje: Dakkoepel is net skjin wurden. Reaksje glêzewasker: Himmelve de binnenkant earst mar ris...

Welkom bij de Medisch pedicure

*Luister naar uw voeten, pijnlijke voeten zijn niet normaal,
Verdring de pijn aan uw voeten niet... maar doe er wat aan!*

Voor een afspraak kunt u contact opnemen met:
Richtje Hiemstra – Boersma
Van Panjusweg 6, 8765 LH Tjerkwerd
Telefoon: 06-23211674
Email: richtjehiemstra@live.nl

Specialisaties diabatische— en reumatische voet en schimmeldiagnostiek

Miedema Lighting

Besparingstechniek

Voor al uw energiezuinige verlichting en
installatieaanleg kijk voor meer info:
miedemalighting.nl 0625146668

Kopijdatum foar it nije nûmer

25 juny 2025

itskieppesturtsje@gmail.com

't Skieppesturtsje – 48e jiergong – nûmer 1, maart 2025

Durk Breeuwsma

loonbedrijf & kraanverhuur

Stekt foar jo de hannen út de mouwen

Meer weten? T 06 53 88 61 49

E info@durkbreeuwsma.nl • I www.durkbreeuwsma.nl

Nr 10, 8613 JH Sânfurd

balen persen en wikkelen • hekkelen • baggerspuiten
kraanverhuur • grondverzet

GIETEMA

EXMORRA - TJERKWERD

FOURAGE - AGR. WINKEL - TRANSPORT

Tel. 0515 - 576633 - 579156 Fax 0515 - 576644

www.gietemafourage.nl

Er is niets leuker dan een speelse, alerte en actieve hond. Een hond die er bovendien gezond uit ziet en een glanzende vacht heeft. Dit soort zaken laat zien dat uw hond in allerlei opzichten goed gezond is. De juiste voeding maakt het gemakkelijker om dit te bereiken. Daarom adviseren wij DOGGAR HONDENVOER van GARVO.

DOGGAR KROKANT

DOGGAR PUPPYBROK

DOGGAR VLEESBROK MET RIJST

Thuiszorg Patyna

Wij werken met kleine wijkteams en leveren verschillende soorten thuiszorg. Thuiszorg Patyna kent de omgeving waar u woont en kijkt samen met u naar uw wensen en behoeften. U kunt een beroep op ons doen voor:

✓ Verzorging

✓ Verpleging

✓ Vakantiezorg

✓ Alarmopvolging

✉ thuiszorg@patyna.nl

☎ 085 - 1143200

👉 www.patyna.nl/thuiszorg

*Bekijk de werkdag
van zorgkundige
Marloes*

